

rettet efter den hele geistlige Virksomheds Betydning, og at der dertil burde knyttes Alders- eller Lønningstillæg, hvad man nu vil kalde det; kun maatte jeg ønske, at man holdt fast ved, at disse Alderstillæg ikke gives til Enhver, efter som han blev gammel, men kun til dem, der havde gjort sig fortjente dertil. Der vilde da fra de Forefattes Side ved Lønningstillæggene, ligesom fra Menighedernes ved de frivillige Offre og Accidenter, blive Leilighed til at lønne den virkelige Fortjeneste og lade den ubdygtige og uvirksomme Embedsmand lide et timeligt Tab (Hør!). Siden der fra flere Taleres Side er blevet paaberaabt en høitagtet geistlig Forfatter til Støtte for deres Anskuelse, der gif ud paa at indskrænke Lovforslaget, tør jeg maastee paaberaabe mig en anden høitagtet Geistlig til Støtte for denne Endring af Lovforslaget i en videregaaende Retning. Jeg sigter her til „Udlaet til Forsætning for den evangelisk-Lutheriske Folkekirke i Danmark af Damgaard“, nu Stiftsprovst i Odense, hvor der i Cap. 5, §§ 26 og 27, er fremsat et lignende Forslag. Gik man ind paa et saadant Forslag, troer jeg, at der kunde indbringes Menigheden en temmelig udstrakt Valgret uden slynderlige Ulemper; holdes der derimod fast ved den Klasseinddeling, som Lovforslaget har, vilde vi seent eller albrig komme til en saadan Valgret. Og dog vilde den, hvis Lovforslaget gif igjennem, være langt mere nødvendig end nogen sinde tidligere. Der ligger i dette Lovforslag en meget stor Fare for Menighederne, og det glæder mig, at den ærede Minister ogsaa har seet denne Fare. Naar Præsten ikke længere lønnes umiddelbart ved Sognets Tiende og ved Menighedens Offer og Accidenter, men af Statskassen eller Kirkefonden, hvad det nu skal være, vil han altsor let, troer jeg, komme til at søle sig som Statens eller Kirkens Embedsmand, og ikke tillige som Menighedens; han vil altsor let kunne blive et Medskab i de omstiftende Magthaveres Haand (Hør!) og komme til at staae i Modsetning til Menigheden, saaledes som det desværre allerede paa enkelte Steder kan være Tilfældet; han vil, som den ærede Minister ifjor udtrykte sig i Landstthinget, altsor let tabe Følelsen af, at han lever af Menigheden og skal leve for den. Ministeren fandt en

Modvægt derimod i, at Offeret blev som hidtil; denne Modvægt har han efter Landstthingets Ønske taget bort iaar; men jeg seer ikke, at der er sat nogen anden istedet derfor, og Faren er efter min Mening saa stor, at, selv om det lykkes, at lade Offeret vedblive at være frivilligt, ja i en endnu høiere Grad end tidligere, vilde det dog være ønskeligt, om der kunde have den større Modvægt, som ligger i at give Menighederne den Valgret tilbage, de i ældre Tider have havt og ifølge Sagens Natur bør have. Kunne de herhen hørende Bestemmelser end ikke optages i selve Lovforslaget, bør det ibetmindste ændres saaledes, at de kunde passe dertil.

Endnu skal jeg nævne eet Punkt, hvori jeg troer, at Lovforslaget kommer i Strid med den Anskuelse, Folkethinget tidligere har udtalt angaaende Folkekirkens Stilling, nemlig det allerede nævnte: Dannelsen af en særlig geistlig Lønningsfond. For 2 Aar siden stillede den ærede Minister det Forslag, at der paa Finansloven skulde optages en Post under Benævnelsen „Folkekirken“, og dette blev her forkastet med 53 Stemmer mod 21. Den Fond, der nu skal indrettes, kaldes en geistlig Lønningsfond, og allerede i denne Benævnelse ligger jo en Indskrænkning i Anvendelsen, saaledes at man ikke skulde kunne anvende et muligt Overskud s. Ex. til at forbedre Kirkefangeren, uagtet dette dog næsten kan siges at være et paatrængende nødvendigt Formaal. De samme Grunde, der tidligere bevægede Folkethinget til at modsætte sig Optagelsen af en særlig Fond for „Folkekirken“, maae derfor endnu mere gjælde angaaende den nu paatænkte. Sa, de vilde komme frem med saa meget større Vægt, som den ærede Minister igaar omtalte, at det kunde være af Bigtighed at faae en Afgjørelse af et Spørgsmaal, der saalænge har fult en Deel af Geistligheden i Modsetning til Folkethinget eller Rigsdagen i det Hele. En saadan Afgjørelse vilde komme istand, hvis man optog disse geistlige Indtægter paa samme Maade, som man tidligere har optaget Bispetienderne; da vilde der ikke længere kunne være Anledning til Tvivl, men i modsat Fald vilde der ganske vist hvert Aar blive reist nye Tvivl om vor Magt og vor Ret. Man siger, at Kirken burde staae fri og